

Geachte Raadsleden,

U buigt zich op dit moment over het vraagstuk van het Regionaal Opslag Punt (hierna ROP) en u heeft de Kamer van Koophandel gevraagd wat de betekenis van de vestiging van een ROP voor de werkgelegenheid in de gemeente is.

Deze vraag is lastig te beantwoorden. Op de eerste plaats omdat de effecten van een ROP niet op gemeentelijk niveau te benoemen zijn maar een uitstraling hebben op de gehele regio. Op de tweede plaats omdat de effecten niet alleen in de logistieke sector ontstaan maar ook een uitstralingseffect hebben op andere sectoren.

Het besluit al dan niet te gaan voor een ROP heeft dus een grotere impact dan enkel en alleen de werkgelegenheid in de gemeente; invoer, waardetoevoeging en doorvoer zijn belangrijke dragers voor onze economie. Logistiek is een top-sector in Nederland en daar verder in investeren biedt kansen voor de gehele regio!

Het uitstralingseffect van Rotterdam

De haven van Rotterdam is een van de belangrijkste havens van de wereld en is dé belangrijkste containerhaven in Europa. Door slim om te gaan met het bestaande havengebied heeft Rotterdam in 2014 een containercapaciteit van circa 17 miljoen TEU. Als in 2013 de eerste fase van Maasvlakte 2 gereed is, is er weer ruimte voor verdere groei van de containeroverslag. De landaanwinning creëert tussen 2013 en 2033 geleidelijk aan ruimte voor een extra overslagcapaciteit van nog eens 17 miljoen TEU. Hiermee verdubbelt Maasvlakte 2 de maximale overslagcapaciteit van de bestaande haven.

Noodzaak tot investeren in milieuvriendelijk transport biedt kansen

Rotterdam heeft een groot probleem met de afvoer van haar containers. Om goede doorstroming te garanderen en de verkeers- en milieuoverlast te beperken, treft het Havenbedrijf diverse maatregelen. De belangrijkste is de Modal Shift. Hierbij worden containerterminals verplicht meer met binnenvaartschepen en treinen te vervoeren en minder met vrachtwagens. Van al het vervoer mag over vijf jaar nog maar 35 procent over de weg, de rest moet per binnenschip (45 procent) en het spoor (20 procent).

Dit quotum was een voorwaarde voor de overheid om groen licht te geven voor de aanleg van de Tweede Maasvlakte en dit biedt dus ook kansen voor de regio.

Anders gezegd; het achterland kan baat hebben bij de groei van Rotterdam zowel op het gebied van directe werkgelegenheid als in de toegevoegde waarde.

De kansen voor de regio benutten

Na aanleiding van het logistieke debat voor de Stadsregio op 9 december 2010 heeft de regio onderzoek laten verrichten naar de kansen van de logistieke sector. Het in 2011 opgeleverde rapport van Buck Consultants rondom het logistieke DNA van de regio liet zien, dat de regio inderdaad nog volop kansen heeft voor logistieke activiteiten (zie bijgevoegd rapporten).

De regio Arnhem Nijmegen is op dit moment nog duidelijk een "white spot". Gelet op de geografische ligging en de aanwezigheid van zowel spoor, (snel)wegen als de rivieren is de potentie aanzienlijk hoger, dan dat de nu aanwezige bedrijvigheid laat zien.

De integrale logistieke werkgelegenheid blijft met 7,4% achter bij veel andere delen van Nederland (Nederland ca. 9%).

Wel zijn er binnen de Stadsregio grote onderlinge verschillen en is de werkgelegenheid / bedrijvigheid met name geconcentreerd langs de A12, A15 en de A73 corridors. Overbetuwe scoort met een integrale logistieke werkgelegenheid van iets meer als 11% relatief hoog. De ligging van Overbetuwe is ook perfect om de ontwikkeling door te zetten; weg, water en spoor zijn aanwezig gecombineerd met een mooie ligging ten opzicht van zowel Rotterdam als het Duitse en Europese achterland.

Bedrijfsleven bereid te investeren

Het rapport van Buck geeft op basis van interviews met een aantal toonaangevende bedrijven ook een voorstel voor een regionale investeringsagenda om de logistieke sector in deze regio een extra impuls te geven.

Naast de doortrekking van de A15 wordt hierin ook genoemd de studie naar het Rail Opstap Punt en het creëren van de mogelijkheden voor synchromodaal transport (het geregisseerd gebruik maken van de op elkaar afgestemde vervoersmodaliteiten naast elkaar, zodat de gebruiker altijd een palet aan verschillende vervoersdiensten kan worden geboden, afhankelijk van zijn wensen op het gebied van snelheid, betrouwbaarheid, doorlooptijd, kwaliteit, duurzaamheid en kosten).

Het ROP heeft daarbij vooral een functie voor ladingstromen naar bestemmingen op lange afstand in Europa en op termijn voor de aanvoer vanaf de tweede maasvlakte, die vooral per spoor en water zal worden ontsloten.

Op korte en middellange afstand zal respectievelijk weg en watervervoer favoriet blijven. Maar voor bestemmingen naar Oost- en Zuid Europa kan de trein concurrerend zijn.

Voor al dat soort ladingstromen liggen er natuurlijk kansen voor bedrijven in deze regio om daar waarde aan toe te voegen.

Goede voorbeelden zijn er nu; Wim Bosman zet de tractoren van John Deere in elkaar waarbij gebruik wordt gemaakt van de haven van Emmerich en de waardetoevoeging voor het grootste deel pas in 's Heerenberg plaatsvindt.

Met de combinatie ROP- haven Nijmegen creëer je een virtuele trimodale terminal voor de regio.

Studie van de Provincie kan richting geven

De studie van de provincie zal duidelijkheid moeten bieden waar het ROP aan moet voldoen en waar deze eventueel dient te worden gevestigd.

Een studie van Oost NV in 2004 liet ook al zien dat er vanuit het bedrijfsleven grote belangstelling bestond.

Oost NV voerde destijds met 85 ondernemers uit de regio gesprekken en maar liefst 80% gaf destijds aan het als een meerwaarde te zien voor de regio. De conclusie was destijds "Het ROP vergroot de bereikbaarheid van de regio, verbetert het vestigingsklimaat en ondernemers zijn bereid om te investeren, mits de opzet kleinschalig is".

Duidelijk is wel dat zowel tijdens het logistieke debat in 2010 alsmede in het onderzoek van Buck de wens voor multimodale ontsluitingen nog steeds aanwezig is onder het bedrijfsleven.

En dat gezamenlijk verder ontwikkelen gaat kansen bieden voor de werkgelegenheid in Overbetuwe en de hele regio!

Sanne Buursink
Regiomanager KvK